

Wormenbestrijding bij grazers in de natuur

Natuurmonumenten

Aanleiding en opzet

- OBN Beheeradvies
- Theorie & vragen
- Uitwisselen praktijkervaringen

Natuurmonumenten

Wormen bij grazers en hun effecten

- Maagdarmwormen
- Longwormen
- Leverbot

Natuurmonumenten

Effecten van ontwormingsmiddelen op de natuur

Effecten van ontwormingsmiddelen op de natuur

Behandeling met een ontwormingsmiddel

Aanwezigheid van het ontwormingsmiddel in de mest

Mestkever

Sterfte onder mestetende insecten

Grauwe klauwier

Minder voedsel voor dieren die deze insecten eten

Egel

Natuurmonumenten

Voorkomen is beter dan genezen!

- Immuniteit
- Vaccinatie
- Preventieve maatregelen
- Monitoring

Natuurmonumenten

Wat als je toch moet ontwormen?

- Overleg met een dierenarts
- Pachtvoorwaarden
- Op stal
- Werkzame stof
- Toedieningswijze

Natuurmonumenten

Voordelen van niet/minder ontwormen

- Gezonde bodem
- Gezonde dieren
- Minder kans op resistentie

Natuurmonumenten

Vragen?

Natuurmonumenten

BEHEERADVIES

Wormenbestrijding bij grazers in de natuur

Naar gezonde dieren in een gezonde natuur

In deze folder leggen we uit wat het effect is van ontwormingsmiddelen op de natuur en hoe je als veehouder en dierenarts het gebruik van deze middelen tot een minimum kan beperken. Minder middelen gebruiken is niet alleen beter voor de natuur, het verkleint ook het risico op resistentieontwikkeling tegen ontwormingsmiddelen en zorgt voor minder stress bij het vee. De dieren hoeven immers minder vaak behandeld te worden.

Runderen, paarden en schapen worden ingezet voor het begrazen van natuurgebieden. Dit is een mooie win-win situatie voor het natuurgebied en de veehouder. Begrazing zorgt voor variatie in het landschap en dat heeft een positief effect op de biodiversiteit. Tegelijkertijd levert het de veehouder extra grond op om zijn vee te laten grazen.

Het laten begrazen van natuurgebieden brengt echter wel een praktisch probleem met zich mee. Het eventueel ontwormen van deze dieren veroorzaakt namelijk schade aan de natuur. Ontwormingsmiddelen doden immers niet alleen de wormen in het vee, maar ook het bodemleven en de insecten die in en op de mest leven. Dit zorgt vervolgens weer voor minder voedsel voor vogels als de grutto en de grauwe klauwier.

In gesprek met pachters

Weet je of de dieren van pachters in jouw gebieden wel of niet ontwormd worden?

Natuurmonumenten

In gesprek met pachters

Wie praat er met pachters over het gebruik van
ontwormingsmiddelen?

Natuurmonumenten

In gesprek met pachters

Waarom praat je hier niet over met pachters?

Natuurmonumenten

In gesprek met pachters

Wat zou helpen om hier wel het gesprek over aan te gaan met je pachters?

Natuurmonumenten

Algemeen

- Pachtvoorwaarden
- Effecten van ontwormingsmiddelen
- Voorkomen
- Onderzoek
- Minst erge middelen en wijze van toediening
- Folder
 - Keukentafelgesprek
 - Meesturen met het contract
- Ervaringen rondom gesprekken hierover met pachter
 - De pachter moet er ook klaar voor zijn. Wanneer je eerst nog grotere problemen moet oplossen is het misschien niet het beste moment om hierover te gaan praten.
- Behoefte aan fysieke folders